

gaa til den ny Bøstafning, for faa meget værre bliver det, naar selve Bøstafningsmaaden fører til, at man ikke kan bruge de ringere Produkter. Det var altsaa netop i modfæt Retning. Det forekommer mig i alt Fald, at naar man i faa mange Aar har faaet Erfaring om, hvorledes den nuværende Bøstafningsmaade har virket, om ikke ødelæggende faa i alt Fald meget stadelig for Statskassen, og naar man ser, hvorledes de smaa Brønderier falde væk og efterhaanden ere flyttede fra Landet ind til Byerne, er det et Forsøg værd at prøve paa det Nye. Selv i Preussen, som det ærede Medlem henviste til, er det jo under Forhandlingerne erkjendt at være et godt og brugbart Apparat, og man vilde kun ikke gaa ind derpaa i Preussen, fordi man ikke samtidig kunde faae en høiere Bøstafning. Det ærede Medlem stiller sig paa samme Maade og siger, at skulle vi have det, faa skulle vi have en høiere Bøstafning. Ja, det kan jeg forstaa fra det ærede Medlems Standpunkt, thi faa veed han godt af Erfaring, at det bliver meget vanskeligt overhovedet at komme nogen Vej; det have vi set før. Det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlems Standpunkt maa føre til, at man begynder med den lavere Bøstafning; naar man er faa bange, faa lad os prøve dermed i det Smaa. Den nye Bøstafning skal jo heller ikke indføres strag i alle Brønderier, og naar altsaa begge Bøstafningsmaader komme til i nogle Aar at bestaa Side om Side med hinanden, bliver der jo Leilighed til at samle Erfaring. Hvorvidt Landmændene ville blive stufede i deres Forventninger, kan ikke vides, men jeg haaber, at de ikke skulle blive stufede, og det forekommer mig, at det ærede Medlems Argumentationsmaade, som jeg har fulgt nøje — thi jeg maa erkjende, at det var et overmaade klart og dygtigt Foredrag fra hans Standpunkt — ikke i nogen Maade nedflaar Haabet om, at Lovforslaget virkelig vil blive til Fordel ogsaa for Landmændene. I alt Fald tør man nok vente, at den nedadgaende Bevægelse, der har viist sig for Statskassens Vedkommende, vil høre op. — Efter min Mening er det sørgeligt, at der ikke kom nogen Lov ud af Forhandlingerne i 1871. Jeg har den Opfattelse, og det er jo en Kjendsgjering, at der er tabt store Værdier siden den Tid, idet der ikke er opnaaet Noget til Fordel for Landbruget, og de smaa Brønderier ere gaaede ned, ligesom ogsaa Statskassens Indtægt er gaaet ned. Det ærede Medlem, der tgaar havde Ørdet for Kjøbenhavns Bøstafning, nemlig det 6te Medlem for Kjøbenhavn (Bloug),

bemærkede, at vi i mange Forhold ere ødsle i nationaløkonomisk Henseende. Jeg skal forsaavidt give ham Ret deri, som jeg tror, at vi ved at følge den Bøstafningsmaade, vi nu have haft i en Række af Aar, have bortødslet betydelige Værdier.

Jeg skal nu fremkomme med nogle Bemærkninger om selve Staten og dens Størrelse. Der kommer jo, som ærede Herrer ville se, en lille Forhøjelse. Jeg er ikke ganske vis paa, at den er faa lille, som det kunde synes efter forskjellige af de os tilstillede Vilag, nemlig I Øre. Der er Udskilligt, der tyder paa, at det snarere bliver mellem 2 og 3 Øre. Den ærede Finanzminister har jo ogsaa tidligere fremhævet i Motiverne, at egentlig skulde Afgiften være 15 Øre, men siden blev det til 17, og nu er det 18 Øre. Skulde der ske en ganske nøjagtig Oversførelse, vilde det blive 17,1 Øre. Nu har man afrundet det opad, og derved staves der Statskassen en forøget Indtægt af ca. 140,000, nøjagtig 137,000 Kr. Jeg har den Opfattelse, at Brøndevin ikke vil blive fordyret derved, thi derved, at man kan komme til at anvende de simple Stoffe, og at Bøstafningen bliver retfærdigere, vil man komme til en noget billigere Produktionsmaade, og det vil opveie Statens Forhøjelse; men selv om det ikke bliver Tilfældet, er Forhøjelsen faa lille, at man tør haabe, at Produktet ikke derved fordyres. Jeg er ikke nogen Ynder af Skibsafgiften i udgaende Fart, som tynger paa Landbruget, jeg erkjender fuldt ud, at de 200,000 Kr., som den udgjør, navnlig ville komme Landbruget til Gode ved Ophævelsen, men uagtet vi saaledes faae en Kompensation, vilde jeg være noget betænkelig ved at gaa til en Forhøjelse af Brøndevinsafgiften, hvis den faldt Forbrugerne til Byrde, thi jeg maa erkjende, at Forbrugerne af Brøndevin ere ikke de Samme som de Landmænd, der faae en Vættelse ved Ophævelsen af en Del af Skibsafgiften. Da jeg imidlertid har den Anskuelse, at der ikke kommer nogen Forhøjelse i selve Prisen paa Brøndevin, fordi Forhøjelsen er faa lille og af de andre af mig anførte Aarsager, skal jeg ikke have nogen Indvending at gjøre imod denne Forhøjelse. Disse mine Bemærkninger maa dog ikke opfattes, som om jeg skulde være imod enhver Forhøjelse. Tværtimod, jeg kan godt være enig med det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Bloug) i at ønske en høi Skat paa Brøndevin og bairerst Øl, og lad mig tilføie paa Vin. Om den skal være faa høi, at den gjør det faa omtrent umuligt eller meget vanskeligt for Forbrugerne at anstaafe sig dette Produkt, som vi